

Akademikerne

Vår ref:

Oslo 20. april 2017

Høring – Folketrygdens ytelser til etterlatte

Det vises til høring om folketrygdens ytelser til etterlatte – forlag til reform (NOU 2017:3). Tekna avgir med dette sin uttalelse.

Utvalget foreslår betydelige endringer i dagens ytelser til etterlatte. Utvalgets beregninger underbygger at forslagene, samlet sett, innebærer store innsparinger fram i tid. Tekna støtter prinsippet utvalget legger til grunn, at «Arbeid, egen inntekt og opptjening av egne pensjonsrettigheter skal være førstevalget for så mange som mulig i yrkesaktiv alder». Vi er imidlertid av den oppfatning at flere av forslagene går for langt i innsparende retning.

Barnepensjon

Tekna støtter utvalgets forslag om en styrking av barnepensjonen. Vi mener imidlertid øvre alder bør heves til 20 år for alle, og inntil 25 år for barn som er under utdanning. Trendene underbygger at stadig flere tar høyere utdanning og kommer senere ut i arbeid. Formell utdanning blir trolig også viktigere framover med et mer kompetansefokuset arbeidsmarked. Etterlatte barn kan ha et særlig økonomisk behov. Å utvide øvre alder for barnepensjon, jf. vårt forslag, er etter vår vurdering i tråd med de prinsipper utvalget for øvrig legger til grunn for omleggingen.

Ytelser til etterlatte under 67 år

Utvalget foreslår en omlegging fra pensjon til en tidsbegrenset stønad. Tekna støtter retningen i forslaget. Når ytelsen gjøres tidsbegrenset mener vi dette bør følges opp med en mildere avkortning mot egen arbeidsinntekt enn det utvalget foreslår. Vi ønsker her å vise til forsikringsdekninger som gir engangsutbetalinger, og som vi mener det kan være grunn til å tilnærme seg også i folketrygden. Mange arbeidsgivere har erstattet etterlattepensjon med forsikringsdekninger. Som bakgrunn for en slik tilnærming fremheves at etterlatte kan ha et særlig økonomisk behov som best ivaretas gjennom høy ytelse over en kort periode eller som engangsutbetaling, framfor en lavere ytelse over lengre tid.

Gjenlevendefordeler i alderspensjon

Tekna støtter at gjenlevendefordeler i alderspensjon fases ut over tid. Vi mener utvalget legger opp til en for rask utfasing når dette skal følge utfasingen av gammel opptjeningsmodell i folketrygden. Vi ser at det med ny alderspensjon i folketrygden for så vidt er krevende å etablere et særskilt regelverk med hensikt å videreføre logikken i gjeldende ordning. Det er etter vår vurdering ikke et argument for at gjenlevendefordeler dermed bør utfases med utfasingen av gammel opptjeningsmodell. Det kreves lengre tid for personer i parforhold som har tilpasset arbeidsmønsteret sitt til at slike ytelser finnes, noe som krever god tid til tilpasning. Vi mener det her bør tilstrebes enkle overgangsregler med hensikt å utsette utfasingen av gjenlevendefordeler. Utfasingen av gjenlevendefordeler i alderspensjonen bør også ses i sammenheng med ytelser til etterlatte under 67 år. Uten gjenlevendefordeler i alderspensjonen bør aldersgrensen på 67 år heves.

Med vennlig hilsen

Tekna – Teknisk-naturvitenskaplig forening

Ivar Horneland Kristensen
Generalsekretær